

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADANA İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kâğıdı” uygulanmıştır.

Adana il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **314 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **303**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 96,5**’tir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Adana İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	29	10167	1788	11955
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	47	8080	1442	9522
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	34	5099	1883	6982
İnşaat	39	5860	475	6335
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	18	2191	2049	4240
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	15	2829	255	3084
Toptan ve perakende ticaret	26	2017	953	2970
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	14	2086	749	2835
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	10	2228	232	2460
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	5	2159	122	2281
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	16	1863	47	1910
Ulaşım araçları imalatı	2	1466	62	1528
Ağaç ürünleri imalatı	4	1386	108	1494
Makine ve teçhizat imalatı	8	960	337	1297
Oteller ve lokantalar	7	869	162	1031
Eğitim	5	629	311	940
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	6	687	58	745
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	2	603	11	614
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	5	485	46	531
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	5	413	88	501
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	281	47	328
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	2	234	50	284
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	2	109	19	128
Enerji üreten maddeler hariç maden. ve taşocakçılığı	1	58	8	66
TOPLAM	303	52759	11302	64061

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 99, İnşaat sektöründe 39 ve Hizmetler sektöründe 164 işyeri olmak üzere toplam 303 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 18,7'si Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe, % 14,9'u Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 82'si erkek, % 18'i kadındır.

Erkeklerin % 19,3'ü Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe, % 15,3'ü ise Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 18,1'i Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektöründe, % 16,7'si ise Gayrimenkul, Kiralama ve İş faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	12489	2372	14861
Beden İşçisi (İnşaat)	4096	55	4151
Büro Memuru (Genel)	2504	1016	3520
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	1803	137	1940
Güvenlik Görevlisi	1711	51	1762
Satış Elemanı	892	604	1496
Diğer Öğretmenler	430	598	1028
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	952	25	977
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	880	55	935
Beden İşçisi (Genel)	681	192	873
Temizlik Görevlisi	569	250	819
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	434	345	779
Bilgisayar Operatörü	269	428	697
Şoför (Yük Tasıma)	688	0	688
Orman İşçisi	670	0	670
Diğer Mühendislik Teknisyenleri	584	14	598
Yönetici (Sevk ve İdare)	497	94	591
Sekreter(Genel)	135	414	549
Diğer Makine Teknisyenleri	537	5	542
Kalite Kontrolcü	380	114	494
Taksi Şoförü	485	3	488
Sağlık Memuru	209	277	486
Kepçeli Araç Operatörü	438	0	438
Danışma ve Bagaj Hizmetleri Elemanı (Bel boy)	328	75	403
Kasiyer	134	256	390
Yönetici (Kamu ve Özel Teşebbüse ait Hizmetler)	295	85	380
Garson (Servis Elemanı)	354	15	369
Tekstil Terbiye Teknisyeni	352	12	364
Muhasebeci	235	119	354
Mekanik Bakım-Onarımcı	351	0	351
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	351	0	351
Hemşire (Genel)	23	319	342
Diğer Elektrik Teknisyenleri	320	10	330
Forklift Operatörü	328	0	328
Makine Montajcısı (Genel)	317	6	323
Tamirci-Makinist (Dizel motor) (Motorlu Araçlar Hariç)	306	0	306
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	281	22	303
Makine Mühendisi (Genel)	275	28	303
Merserize İplik Makinesi İşçisi	186	117	303
Kurye	290	0	290
Hekim (Genel)	167	117	284

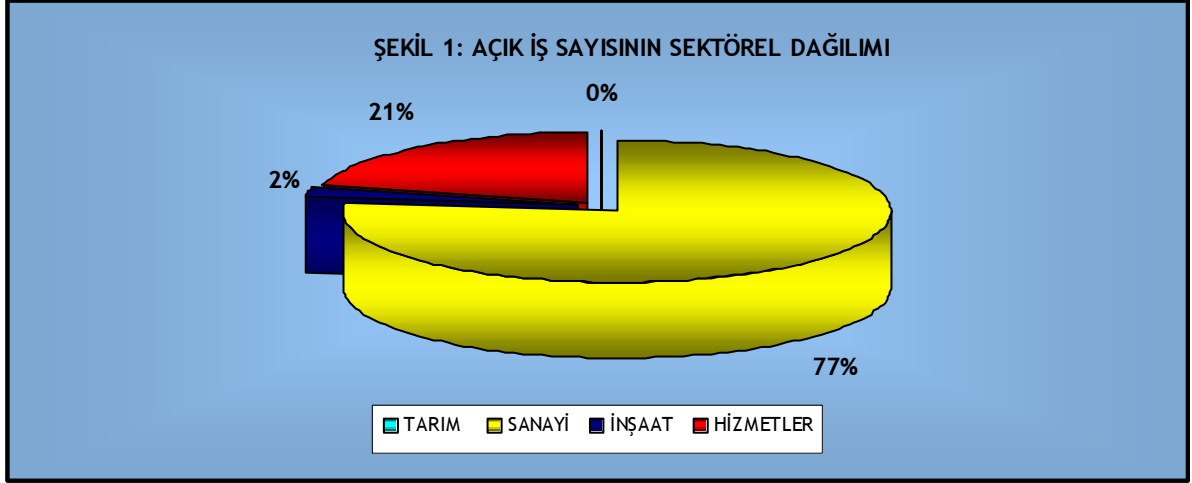
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Beden İşçiliği (Temizlik), Beden İşçiliği (İnşaat) ve Büro Memurluğu mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Temizlik)dir.

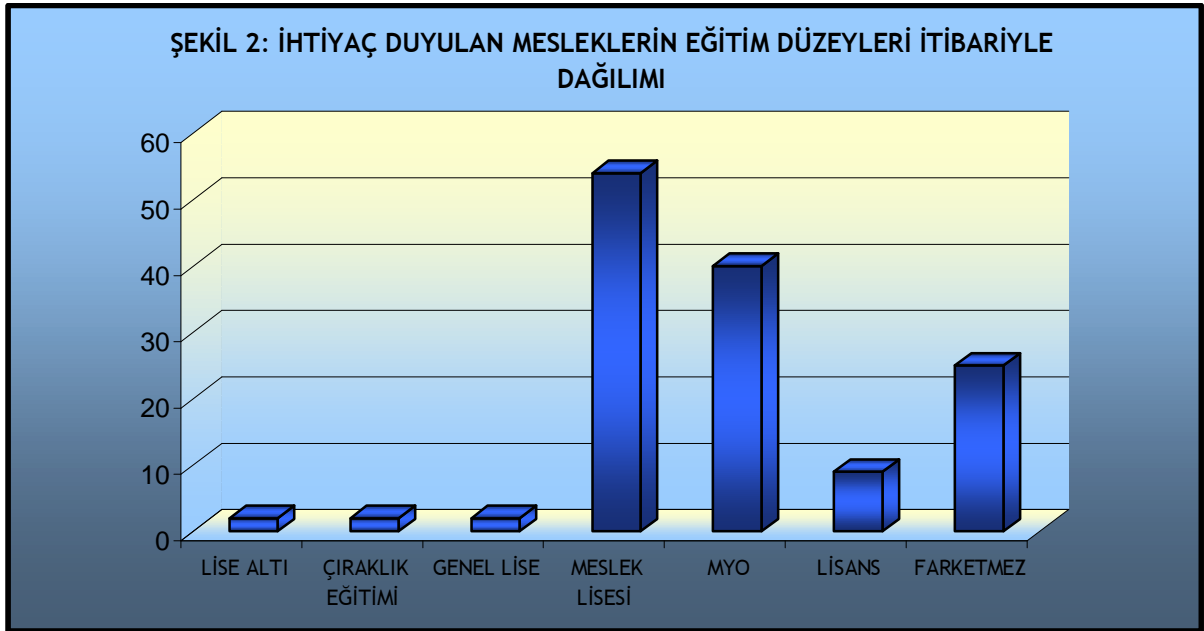
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	40
Tekstil Teknikeri	40
Düğüm Makinesi İşçisi (Dokuma Tezgahı)	12
Aşçı	10
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	5
Garson (Servis Elemanı)	4
Halkla İlişkiler Görevlisi	3
İş Sağlığı Ve Güvenliği Uzmanı	3
Forklift Operatörü	2
Overlok Makinesi Operatörü	2
Pazarlamacı	2
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	1
Dökümcü (Metal)	1
Endüstriyel Otomasyon Teknisyeni	1
Hemşire (Genel)	1
Kurye	1
Makine Mühendisi (Genel)	1
Mimar (Bina)	1
Mobilya ve Dekorasyon Teknikeri	1
Plastik çekme Makinesi Operatörü	1
Sağlık Memuru	1
Satın Alma Mümessili	1
TOPLAM	134

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. Açık işlerin % 29,9’u Dokumacı ve % 29,9’u Tekstil Teknikeri meslekleri içindir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olduğu görülmektedir.

Açık işlerin % 77'si Sanayi sektöründe iken, % 21'i Hizmetler ve % 2'si İnşaat sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılmasından dolayı İnşaat sektöründe açık iş oranı düşüktür. Tarım sektöründe ise açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek lisesi mezunları ile meslek yüksek okul mezunları tercih edilmektedir. Bu tercihte açık işlerin % 77'sinin Sanayi sektöründen gelmesi etkili olmuştur. Genel lise ve lise altı eğitime sahip olanların açık işlerde daha az talep edilmeleri dikkat çekmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	40
Diğer Örgücüler ve Örgü Tezgah Ayarçıları	30
Düğüm Makinesi İşçisi (Dokuma Tezgahı)	12
Dökümcü (Metal)	11
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	11
Gaz Altı Kaynakçısı	10
Elektrikçi (Genel)	7
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	5
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	5
Kimya Teknikeri	4
Bobin Makinesi Operatörü	3
İklimlendirme - Soğutma Teknikeri	3
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	3
Ekskavatör Operatörü	2
Forklift Operatörü	2
Güvenlik Görevlisi	2
Overlok Makinesi Operatörü	2
Arazi Topoğrafı	1
Beden İşçisi (Temizlik)	1
Diğer Satış İşçileri (Gıda)	1
Elektrik Mühendisi (Genel)	1
Endüstriyel Otomasyon Teknisyeni	1
Enjeksiyon Pres Döküm Makinesi Operatörü	1
İnşaat Mühendisi (Bina)	1
İş Sağlığı Ve Güvenliği Uzmanı	1
Kasap	1
Kepçeli Araç Operatörü	1
Mobilya ve Dekorasyon Teknikeri	1
Muhasebe Meslek Elemanı	1
Muhasebeci	1
Pazarlamacı	1
Sağlık Memuru	1
Şoför (Yük Tasıma)	1
Tekstil Mühendisi	1
Veteriner (Genel)	1
TOPLAM	170

Temininde güçlük çekilen mesleklerde de Tekstil sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler Dokumacı ile Örgücüler ve Örgü Tezgâhı Ayarçılarıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 41,2'si Dokumacı ile Örgücüler ve Örgü Tezgâhı Ayarçılarıdır.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	10
Garson (Servis Elemanı)	10
Plastik Çekme Makinesi Operatörü	10
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	8
Diğer Metal Levha ve Metal İnşaat İşçileri	6
Beden İşçisi (İnşaat)	3
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	2
Diğer Metal Döküm Kalıpcıları ve Maça Yapıcıları	2
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	2
Torna Tezgahtı Operatörü (Tornacı)	2
Tekstil Terbiye Teknisyeni	1
TOPLAM	56

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

En fazla artış beklenen ilk üç meslek; Beden İşçiliği, Garson ve Plastik Çekme Makinesi Operatörlüğüdür.

Temininde güçlük çekilen ve istihdamında artış beklenen mesleklerin çoğu nitelik gerektiren mesleklerdir. Bundan dolayı bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Diğer Tütün Hazırlayıcılar ve Tütün İmal İşçileri	-1
Gemi İdarecisi (Güverte kaptanı)	-1
Harita Mühendisi	-1
İnşaat Teknikeri	-1
Mekanik Bakım-Onarımcı	-1
Muhasebeci	-1
Satış Elemanı	-1
Vinç Operatörü	-1
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	-6
İnşaat Çeliği İşçisi (Atölye)	-6
İnşaat Mühendisi (Genel)	-6
Nezaretçi ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	-6
TOPLAM	-32

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler İnşaat sektöründedir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Tekstil Ve Tekstil Ürünleri İmalatı	16
Toptan ve Perakende Ticaret	13
Gıda Ürünleri, İçecek Ve Tütün İmalatı	10
Makine Ve Teçhizat İmalatı	4
Ana Metal Ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	2
Kağıt Hamuru, Kağıt Ve Kağıt Ürünleri İmalatı	-1
İnşaat	-20
TOPLAM	24

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Tekstil ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri olduğu görülmektedir. İstihdam azalışı beklenen sektörler ise İnşaat ile Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 24 kişi artacağı beklenmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 0,3'ü Tarım sektöründe, % 32,7'si Sanayi sektöründe, % 12,9'u İnşaat sektöründe, % 54,1'i Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 82'si erkek iken, % 18'i kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**"dir.

Anketin yapıldığı dönemde **134 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % **29,9'u** Dokumacı, % **29,9'u** Tekstil Teknikeri mesleklerindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil Sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler Dokumacı ile Örgücüler ve Örgü Tezgâhı Ayaracılarıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **41,2'si** Dokumacı ile Örgücüler ve Örgü Tezgâhı Ayaracılarıdır. Ayrıca Düğüm İşçisi ve Dökümcü (Metal) mesleklerinin temininde de güçlük çekilmektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Beden İşçiliği, Garsonluk ve Plastik Çekme Makinesi Operatörlüğüdür.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Tekstil ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde beklenirken, İnşaat ile Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

Yukarıdaki sonuçlardan da anlaşılacağı üzere işgücü piyasası içerisinde Tekstil sektörünün payı ve önemi büyüktür. 12 ay sonraki yeni işgücü ihtiyacının büyük bir bölümünü bu sektör oluşturmaktadır. Bu sektördeki hareketlilik gözlem altına alınmalı, ihtiyaçları anında tespit edilip karşılanmalıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.